

מספר פנימי: 562962-2397
נספח מס' כ-637/א'
(פ/20/1606 ; פ/20/2149)

הצעת חוק תובענות ייצוגיות (תיקון מס' 10), התשע"ו–2016

הצעת חוק זו נדונה בכנסת בקריאה הראשונה ביום כ"ט באייר התשע"ו (6 ביוני 2016), והועברה לוועדת החוקה חוק ומשפט.

הצעת החוק מוגשת – ללא הסתייגויות – לקריאה השנייה ולקריאה השלישית ביום ה' בתמוז התשע"ו (11 ביולי 2016).

להצעת החוק לא הוגשו בקשות רשות דיבור.

יוזמים: חברי הכנסת מרב מיכאלי, מירב בן ארי, רועי פולקמן, בצלאל סמוטריץ', שרון השכל, טלי פלוסקוב, יצחק וקנין, יעקב מרגי, אורי מקלב, יעל גרמן, מרדכי יוגב, מיכאל אורן, יפעת שאשא ביטון, איציק שמולי

הצעת חוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית

מספר פנימי: 562962-2397

נספח מס' כ-637/א'

(פ/20/1606 ; פ/20/2149)

חוק תובענות ייצוגיות (תיקון מס' 10), התשע"ו-2016

1. תיקון סעיף 15 בחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 15(א), המילים "שאישר השר לענין זה," – יימחקו.
2. תיקון סעיף 16 בסעיף 16(א) לחוק העיקרי, בסופו יבוא "בהחלטתו אם לאשר טובת הנאה כאמור, ישקול בית המשפט את אלה:
- (1) אם הבקשה לאישור ההסתלקות הוגשה לפני שאושרה התובענה הייצוגית – האם התובענה הראתה עילת תביעה לכאורה;
- (2) התועלת שהביאה הבקשה לאישור או התובענה הייצוגית לחברי הקבוצה."
3. תיקון סעיף 18 בסעיף 18 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (ד), אחרי "לאישור הסדר פשרה," יבוא "אדם הפועל לטובת עניינם של חברי הקבוצה," והמילים "שאישר השר לענין זה," – יימחקו;
- (2) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:
- "(ד1) (1) אדם או ארגון כאמור בסעיף קטן (ד), שהגיש התנגדות להסדר פשרה, לא יסתלק מהתנגדותו אלא באישור בית המשפט, וכן לא יקבל, במישרין או בעקיפין, טובת הנאה, מהנתבע או מאדם אחר בקשר להתנגדות שהגיש, אלא באישור בית המשפט; קיבל בית המשפט את טענות ההתנגדות, כולן או חלקן, רשאי הוא לפסוק גמול לאדם או לארגון שהגיש את ההתנגדות; בהחלטתו אם לפסוק גמול כאמור ישקול בית המשפט את התועלת שהביאה ההתנגדות לחברי הקבוצה.

¹ ס"ח התשס"ו, עמ' 264; התשע"ד, עמ' 655.

(2) אדם או ארגון כאמור בסעיף קטן (ד), המבקש להסתלק מהתנגדותו, יצרף לבקשת ההסתלקות המוגשת לבית המשפט, תצהיר ובו יגלה, בגילוי נאות, את כל הפרטים המהותיים הנוגעים להסתלקות.

תיקון סעיף 19 .4 בסעיף 19 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), במקום "קיימות, לכאורה, שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה" יבוא "התובענה שהוגשה עומדת, לכאורה, בתנאים לאישור תובענה ייצוגית הקבועים בסעיפים 3, 4 ו-8(א)";

(2) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ד1) בית המשפט רשאי לתת הוראות בדבר הפיקוח על ביצוע הסדר הפשרה לפי סעיף זה, לרבות הוראות בדבר הגשת דין וחשבון סופי המתאר את ביצוע הסדר הפשרה על ידי הצדדים; הוגש דין וחשבון כאמור, יורה בית המשפט על משלוח העתק מהדין וחשבון לגורמים שאליהם נשלחת הודעה לפי סעיף 18(ג).

(2ד) הוראות סעיף 20 יחולו, בשינויים המחויבים, גם על החלטה של בית המשפט לאשר הסדר פשרה לפי סעיף זה."

(3) בסעיף קטן (ו), בסופו יבוא "בית המשפט רשאי לקבוע כי תשלום שכר הטרחה לבא כוח המייצג יהיה מותנה, כולו או חלקו, במימוש הסדר הפשרה ובהשלמת ביצועו."

תיקון סעיף 20 .5 בסעיף 20 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א)(3), במקום "לאוצר המדינה" יבוא "לקרן שהוקמה מכוח סעיף 27א; בית המשפט ייעד את הכספים לתחום הקרוב לנושא התובענה הייצוגית שהוגשה; נוכח בית המשפט כי העברת הכספים לתחום קרוב כאמור אינה מתאפשרת בנסיבות העניין, רשאי הוא להורות כי הכספים יועדו לתחום אחר, הקרוב ככל האפשר לנושא התובענה";

(2) בסעיף קטן (ג), האמור בו יסומן כפסקה "(1)", ואחריה יבוא:

"(2) הורה בית המשפט על מתן סעד כספי לטובת הציבור, יורה על העברת הכספים המיועדים לכך לקרן שהוקמה מכוח סעיף 27א; בית המשפט ייעד את הכספים לתחום הקרוב לנושא התובענה הייצוגית שהוגשה; נוכח בית המשפט כי העברת הכספים לתחום קרוב כאמור אינה מתאפשרת בנסיבות העניין, רשאי הוא להורות כי הכספים יועדו לתחום אחר, הקרוב ככל האפשר לנושא התובענה."

(3) בסעיף קטן (ו), בסופו יבוא "לרבות הוראות בדבר הגשת דין וחשבון סופי המתאר את ביצוע פסק הדין על ידי הצדדים."

תיקון סעיף 23 6. בסעיף 23 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) בית המשפט רשאי לקבוע כי תשלום שכר הטרחה לבא כוח המייצג יהיה מותנה, כולו או חלקו, במימוש פסק הדין ובהשלמת ביצועו."

הוספת סעיף 27א 7. אחרי סעיף 27 לחוק העיקרי יבוא:

"קרן לניהול 27א. (א) מוקמת בזה קרן לניהול ולחלוקת כספים ולחלוקת כספים הנפסקים כסעד מכוח סעיף 20(א)(3) ר(ג)(2). שנפסקו כסעד

(ב) מטרת הקרן לחלק את הכספים כאמור בסעיף קטן (א) לטובת מטרות ציבוריות, והכול כפי שיוגדר בנוהלי הקרן ובכפוף להוראות בית המשפט.

(ג) הקרן תנוהל בידי האפוטרופוס הכללי בהתאם להוראות לפי חוק האפוטרופוס הכללי, התשל"ח-1978².

(ד) כספי הקרן יחולקו בידי ועדה ובה חמישה חברים שימנה שר המשפטים (בסעיף זה – הוועדה), ואלה חבריה:

(1) אדם הכשיר להיות שופט של בית משפט מחוזי, שאינו עובד המדינה, והוא יהיה היושב ראש;

² ס"ח התשל"ח, עמ' 61.

(2) נציג האפוטרופוס הכללי;

(3) נציג היועץ המשפטי לממשלה;

(4) שני חברי ועדה שימונו מקרב הציבור או האחד מקרב הציבור והשני מקרב עובדי המדינה.

(ה) נציג ציבור שימונה לפי סעיף קטן (ד)(4) יהיה בעל זיקה לתחום החברתי-כלכלי, או חבר הסגל האקדמי הבכיר או מי שהיה חבר סגל כאמור במוסד מוכר כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958.³

(ו) המניין החוקי לפתיחת ישיבה יהיה רוב חברי הוועדה.

(ז) (1) לא ימונה ולא יכהן כחבר ועדה מי שעלול להימצא, במישרין או בעקיפין, באופן תדיר, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו כחבר ועדה לבין עניין אישי שלו או לבין תפקיד אחר שלו.

(2) חבר הוועדה יימנע מהשתתפות בדיון בישיבות הוועדה, אם הנושא הנדון עלול לגרום לו להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו כחבר הוועדה לבין עניין אישי שלו או לבין תפקיד אחר שלו; חבר הוועדה לא יטפל במסגרת תפקידו בוועדה בנושא כאמור גם מחוץ לישיבות הוועדה.

(3) לעניין סעיף זה, אחת היא אם מילוי התפקיד האחר הוא בתמורה או שלא בתמורה.

(4) בסעיף זה –

³ ס"ח התשי"ח, עמ' 191.

"עניין אישי" – לרבות עניין אישי של קרובו
או עניין של גוף אחר שהוא או קרובו
הם בעלי עניין או נושאי משרה בו ;

"קרוב" – בן זוג, הורה, בן, בת ובני זוגם,
אח או אחות וילדיהם, גיס, גיסה,
דוד, דודה, חותן, חותנת, חם, חמות,
חתן, כלה, נכד או נכדה, וכן אדם
אחר הסמוך על שולחנו של חבר
הוועדה ;

"בעל עניין" – כהגדרתו בחוק ניירות ערך,
התשכ"ח-1968⁴.

(ח) הוועדה תגבש בנוהל, בהסכמת השר, את
המבחנים לחלוקת כספי הקרן ואופן הפרסום של
מבחנים כאמור, סדרי הגשת בקשות לקבלת
כספים מהקרן, סדרי עבודתה של הקרן, דיווח על
ידי מקבל הכספים לעניין השימוש בהם ודיווח
הוועדה לבית המשפט על הכספים שחולקו ; הנוהל
יפורסם ברשומות.

(ט) השר יפרסם בתום כל שנת תקציב,
ברשומות ובאתר האינטרנט של משרד המשפטים,
דין וחשבון על פעולות הקרן, הכנסותיה
והוצאותיה."

⁴ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.